

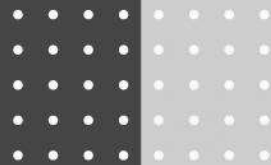
ร่วมกับ

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ

ศิลปศาสตร์วิชาการ ครั้งที่ 2

ภาษา วัฒนธรรม การสื่อสารและสื่อกาณะ กับนวัตกรรม
การพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน

วันศุกร์ที่ 26 สิงหาคม 2565
ณ โรงแรมดวงตะวัน เชียงใหม่

รายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings)

การประชุมวิชาการระดับชาติศิลปศาสตร์วิชาการ ครั้งที่ 2 :

ภาษา วัฒนธรรม การสื่อสารและสุขภาวะกับนวัตกรรมการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน

วันศุกร์ที่ 26 สิงหาคม 2565

ณ ห้องเชียงแสน โรงแรมดวงตะวันเชียงใหม่

www.libarts.mju.ac.th/libartsforum2

จัดโดย

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ร่วมกับ

คณะอุตสาหกรรมบริการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

คณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้

วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

คณะสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

คณะการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

พิมพ์ครั้งที่ 1 เดือนตุลาคม 2565

จัดทำโดย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ลิขสิทธิ์เป็นของ คณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่โจ้

63 หมู่ 4 ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50290

โทรศัพท์: 053-875200-7 ต่อ 173 โทรสาร: 053-875208 www.libarts.mju.ac.th

ISBN (e-book): 978-616-8146-64-4

RSU
คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

โครงการการประชุมวิชาการระดับชาติศิลปศาสตร์วิชาการ ครั้งที่ 2 :
ภาษา วัฒนธรรม การสื่อสาร และสุขภาวะกับนวัตกรรมการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน

จัดโดย

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ร่วมกับ

- สาขานวัตกรรมบริการและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม คณะอุตสาหกรรมบริการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
- คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
- ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
- คณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- คณะสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
- คณะการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

กำหนดการ

โครงการการประชุมวิชาการระดับชาติศิลปศาสตร์วิชาการ ครั้งที่ 2 :

ภาษา วัฒนธรรม การสื่อสาร และสุขภาวะกับนวัตกรรมการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน

วันที่ 26 สิงหาคม 2565 ณ ห้องประชุมเชียงใหม่ โรงแรมดวงตะวันเชียงใหม่

จัดโดย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

- เวลา 08.00 – 08.30 น. ลงทะเบียน
- เวลา 08.30 – 09.00 น. พิธีเปิดงาน
- การแสดงศิลปวัฒนธรรมต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุม
- กล่าวเปิดงานโดย รองศาสตราจารย์ ดร.วิระพล ทองมา อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้
- กล่าวรายงานโดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนาพร ชันธบุตร คณบดีคณะศิลปศาสตร์
- มอบของที่ระลึกสำหรับผู้สนับสนุนและเครือข่ายร่วมจัดประชุมวิชาการ
- เวลา 09.00 – 12.00 น. การบรรยายพิเศษหัวข้อ นวัตกรรมทางสังคมในพื้นที่ความรู้ (ออนไลน์)
- วิทยากรโดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.อานันท์ กาญจนพันธุ์
- เวลา 12.00 – 13.00 น. พักรับประทานอาหาร
- เวลา 13.00 – 16.30 น. การนำเสนอผลงาน

ห้องประชุม	หัวข้อย่อย
ห้องประชุม เชียงใหม่ 1	สังคมวิทยา มานุษยวิทยา (Sociology, Anthropology)
	การพัฒนาสังคม และการพัฒนาที่ยั่งยืน (Social Development and development)
ห้องประชุม เชียงใหม่ 2	พหุสังคมและพหุวัฒนธรรม (Multicultural and Pluralistic Societies)
	รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ (Political Science and Public Administration)
	ประวัติศาสตร์ (History)
	การท่องเที่ยว (Tourism)
ห้องประชุม เชียงใหม่ 3	ภาษา วรรณคดี และคติชนวิทยา (Language, Literature, and Folklore)
ห้องประชุม เชียงใหม่ 4	สื่อและการสื่อสาร (Media and Communication)
ห้องประชุม เชียงใหม่ 5	พฤติกรรมสุขภาพและสังคมสุขภาวะ (Health behavior and Social Well-being)
	วิทยาศาสตร์การกีฬา พลศึกษา และนันทนาการ (Sport Science, Physical Education, and Recreation)

เวลา 16.30 – 16.40 น. ปิดโครงการ

รายชื่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาผลงานทางวิชาการ
ในการประชุมวิชาการระดับชาติศิลปศาสตร์วิชาการ ครั้งที่ 2 :
ภาษา วัฒนธรรม การสื่อสารและสุขภาวะกับนวัตกรรมการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน

รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ปุราคม	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พินดา วราสุนันท์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ วงศ์สร้างทรัพย์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
อาจารย์ ดร.อภิญา สุพิชญ์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
อาจารย์ ดร.นุชประวีณ์ ลิขิตศรีณย์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ อ่อนศิริ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลพฤกษ์ พลศรี	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูเบศร์ นภัทรพิทยาธร	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชาญ มะวิญธร	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
อาจารย์ ดร.สมคิด ปราบภัย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
รองศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ นำเจริญ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ ไชยนันท์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ สุทธิสีมา	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปนัดดา จีนประชา	มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิวานันท์ ไชยประสิทธิ์	มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โฆมสี มีภักดี	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิทยาเขตลำปาง
รองศาสตราจารย์ ดร.ชไมพร กาญจนกิจสกุล	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรพล ศุภจักรวัฒนา	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วุฒิกิรณ ชูวัฒนานุกรักษ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
อาจารย์ ดร.ชัยพงษ์ สำเนียง	มหาวิทยาลัยนเรศวร
อาจารย์ ดร.พิชณี โสถถิโยธิน	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย ติะวิชัย	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวัฒน์ ชัยวงศ์	วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร สายทอง	วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง
ศาสตราจารย์อุษณีย์ ธงไชย	นักวิชาการอิสระ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัตน์ คำศรีจันทร์	นักวิชาการอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิพรทิพย์ คำดี	นักวิชาการอิสระ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิติพงษ์ ชัดิยะ	นักวิชาการอิสระ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินิจ ผาเจริญ	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรภา ศุภรินทร์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมธี เมธาสิทธิ สุขสำเร็จ	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิคม มูลเมือง	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีณา ฉัตรสูงเนิน	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณิดา ชันธพัทธ์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลัดดา จิตตคุตตานนท์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คำยอด	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงหทัย ลือดั่ง	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดารานี ชุมทอง	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริพร มณีชูเกตุ	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภาพร มโนวงศ์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
อาจารย์ ดร.เกรียงไกร เจริญผล	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
อาจารย์ ดร.กวินรัตน์ อัฐวงศ์ขยายกร	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
อาจารย์ ดร.เมธี วงศ์วีระพันธุ์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
อาจารย์ ดร.ปานแพร เขาวนัประยูร อุดมรักษาทรัพย์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
อาจารย์ ดร.รุจาดล นันทชาธิ์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
อาจารย์ ดร.สวิชญา ศุภอุดมฤกษ์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
อาจารย์ ดร.พิชญ์ จิตต์ภักดี	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
อาจารย์ ดร.กัญจน์ จันทร์ศรีสุด	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
อาจารย์ ดร.กิตยุตม์ กิตติธรสกุล	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
อาจารย์ ดร.จิรวัดน์ รักชาติ	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
อาจารย์ ดร.ปารดา เดชะประทุมวัน	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
อาจารย์ ดร.พินณา หมวกยอด	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
อาจารย์ ดร.วีรินทร์ภัทร์ บุรณะสระแก้ว	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
อาจารย์ ดร.ศรัณย์ จันทร์ทะเล	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
อาจารย์ ดร.อานนท์ สีดาเพ็ง	มหาวิทยาลัยแม่โจ้

สังคมวิทยา มานุษยวิทยา (Sociology, Anthropology)
 การพัฒนาสังคม และการพัฒนาที่ยั่งยืน (Social Development and Development)

ห้องประชุมเชียงแสน 1 โรงแรมดวงตะวันเชียงใหม่

ผู้ดำเนินรายการ: อาจารย์ ดร. อธิพงษ์ ทองศรีเกตุ

ผู้วิพากษ์: รองศาสตราจารย์มธุรส สว่างบำรุง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดมพร ธีระวีริยะกุล

ลำดับ	รหัสบทความ	ชื่อบทความวิจัย	ผู้นำเสนอ	เวลา
1.	01-001	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการให้บริการสู่ความสำเร็จที่ยั่งยืนของธุรกิจประกันวินาศภัยในประเทศไทย	สมนึก เตชมหามงคล	13.00 – 13.20
2.	01-002	สร้งน้ำพระธาตุ: สื่อพิธีกรรมประดิษฐ์ในการพัฒนาสุขภาพของผู้สูงอายุชุมชนท้าว ตำบลบ่อแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง	อธิพงษ์ ทองศรีเกตุ	13.20 - 13.40
3.	01-003	ภาพลักษณ์เงินในภาพยนตร์ วันชัชัพพอนอะไบค์	GAO LIN	13.40 – 14.00
4.	01-004	ปัญหาของผู้ประกอบการสตรีท้อไฟในจังหวัดเชียงใหม่	ศยามน อินทียศ	14.00 – 14.20
5.	02-002	การพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับวิสาหกิจชุมชนของชุมชนทุ่งมะพร้าว จังหวัดพังงา	นิมิต ชูสัน	14.20 – 14.40
6.	02-003	บทเรียนแห่งความสำเร็จของการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนต้นแบบสู่การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน: ศึกษากรณีวิสาหกิจชุมชนบ้านกุ่มพัฒนา จังหวัดราชบุรี	อภิชาติ ใจอารีย์	14.40 – 15.00
7.	02-004	การวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยยื่นด้านทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนการสอนของครู	พลอยพัชร ก้อนบาง	15.00 – 15.20
8.	02-005	การขับเคลื่อนการเรียนรู้และจัดทำแผนกลยุทธ์ของวิสาหกิจชุมชนที่ฝึกผสมไปรษณีย์ได้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)	ปฐมพงษ์ จงศักดิ์สวัสดิ์	15.20 – 15.40

หมายเหตุ

- ผู้นำเสนอมีเวลานำเสนอผลงานประมาณ 10 – 15 นาที และช่วงวิพากษ์และ/หรือถาม-ตอบ อีก 10 นาที รวมท่นานละ 25 นาที
- ขอความกรุณาผู้นำเสนอบันทึกไฟล์ผลงานที่พร้อมก่อนหน้าเวลานำเสนอ 30 นาที และทดสอบอุปกรณ์หากมีการฉายภาพและ/หรือเสียง

พหุสังคมและพหุวัฒนธรรม (Multicultural and Pluralistic Societies)
รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ (Political Science and Public Administration)

ประวัติศาสตร์ (History)

การท่องเที่ยว (Tourism)

ห้องประชุมเชียงแสน 2 โรงแรมดวงตะวันเชียงใหม่

ผู้ดำเนินรายการ: อาจารย์ ดร. จิรวัฒน์ รักชาติ

ผู้วิพากษ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมธี เมธาสิทธิ์ สุขล้ำเรือง, อาจารย์ ดร.นนท์ น้าประทานสุข และอาจารย์ ดร.นิทัศน์ บุญไพศาลสถิต

ลำดับ	รหัสบทความ	ชื่อบทความวิจัย	ผู้นำเสนอ	เวลา
1.	04-001	พื้นที่ผืนนันทนาการค้า: เครือข่ายนโยบายและปฏิสัมพันธ์ของตัวแสดงในเขตเทศบาลในพิษณุโลก	เกียรติศักดิ์ แสนสิทธิ์	13.20 - 13.40
2.	04-002	นิเวศแลนด์กับกรอบความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (อาร์เซ็ป)	กัษมพร รักสอน	13.40 - 14.00
3.	05-001	สถานการณ์ความรู้ทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (อาร์เซ็ป)	เมธี เมธา สิทธิ สุขล้ำเรือง	14.00 - 14.20
4.	10-001	การจัดการธุรกิจร้านอาหารหลังจากสถานการณ์ Covid-19 ภายใต้มุมมองลูกค้า Generation Z ในจังหวัดภูเก็ต	นิมิต ชัยสัน	14.20 - 14.40
5.	10-002	ศักยภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนสมัยใหม่บ้านปิงหลวง จังหวัดเชียงใหม่	ธัญพร เวศอุไร	14.40 - 15.00
6.	10-003	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลกระทบจากโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี	เกศินี ศรีหมุดกุล	15.00 - 15.20
7.	10-004	ศักยภาพชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์ ตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน	วุฒิพงษ์ ชั่วตระกูล	15.20 - 15.40

1. ผู้นำเสนอมีเวลานำเสนอผลงานประมาณ 10 – 15 นาที และช่วงวิพากษ์และ/หรือถาม-ตอบ อีก 10 นาที รวมทำานและ 25 นาที
2. ขอความกรุณาผู้นำเสนอบันทึกไฟล์ลงคอมพิวเตอร์ประจำห้องตนเองก่อนเวลาแนะนำเสนอ 30 นาที และทดสอบอุปกรณ์การฉายภาพและ/หรือเสียง

ภาษา วรรณคดี และคติชนวิทยา (Language, Literature, and Folklore)

ห้องประชุมเชียงใหม่ แสต 3 โรงแรมดวงตะวันเชียงใหม่

ผู้ดำเนินรายการ: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชยุตัญญู คำมูล

ผู้วิพากษ์: อาจารย์ ดร.ปารดา เตชะประทุมวัน และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์

ลำดับ	รหัสบทความ	ชื่อบทความวิจัย	ผู้นำเสนอ	เวลา
1.	06-001	วิถีสื่อสารของ กรรชัย กำเนิดพลอย ในรายการโทรทัศน์กระแส	นลธวิษ เตชะประทุมวัน	13.00 – 13.20
2.	06-002	Perceptions of the teaching-research nexus: A case study of English major students	Apichai Rungruang	13.20 - 13.40
3.	06-003	ชะยาขบถและข้อพิพาทว่าด้วยฎีกา	ชนมน จันทร์มี	13.40 – 14.00
4.	06-004	English and Chinese Predicates by Thai University Students	Yanhong Mu	14.00 – 14.20
5.	06-005	คำยืมภาษาไทยในศตวรรษที่ 21	ชาญชัย คงเพียงธรรม	14.20 – 14.40
6.	06-006	Using Pronunciation Practice Tool to Improve English Pronunciation	ฉันทน์ชนก พรหมบุตร	14.40 – 15.00
7.	06-007	การสัมผัสสัทศาสตร์ของเพลงไทยที่ออกเสียงในอำเภอที่ติดกับเขตชานเมืองของจังหวัดเชียงใหม่	ปารดา เตชะประทุมวัน	15.00 – 15.20

1. ผู้นำเสนอมีเวลานำเสนอผลงานประมาณ 10 – 15 นาที และช่วงวิพากษ์และ/หรือถาม-ตอบ อีก 10 นาที รวมทันทันที 25 นาที
2. ขอความกรุณาผู้นำเสนอบันทึกไฟล์ลงคอมพิวเตอร์ประจำห้องตนเองก่อนเวลาผู้นำเสนอ 30 นาที และทดสอบอุปกรณ์การฉายภาพและ/หรือเสียง

สื่อและการสื่อสาร (Media and Communication)

ห้องประชุมเชียงแสน 4 โรงแรมดวงตะวันเชียงใหม่

ผู้ดำเนินรายการ: อาจารย์จิราภรณ์ ศรีนาค

ผู้วิพากษ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ ไชยพันธ์ และอาจารย์ ดร.ปิยวรรณ สิริประเสริฐศิลป์

ลำดับ	รหัสบทความ	ชื่อบทความวิจัย	ผู้นำเสนอ	เวลา
1	07-004	การแถลงข่าวของโฆษกศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ COVID-19: การศึกษาตามแนวคิดวิธีวิทยาแบบชาติพันธุ์วรรณมาแห่งการสื่อสารร่วมกับชาติพันธุ์วรรณนาดิจิทัล	วรพงศ์ ไชยฤกษ์	14.00 – 14.20
2	07-006	การใช้แนวคิดการตลาดแบบปากต่อปากเพื่อส่งเสริมการสื่อสารสุขภาพ : กรณีศึกษาโครงการการพัฒนาระบบการบริการบริบาลฟื้นฟูผู้ป่วยระยะกลางโรงพยาบาลสันทราย จ.เชียงใหม่	ศิวพร สุกฤตตานนท์	14.40 – 15.00
3	07-007	การจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุกเพื่อพัฒนาการออกแบบสื่ออย่างสร้างสรรค์กระบวนการวิชาชีพศิลปะเพื่อการสื่อสาร	รัฐพล พรหมมาศ	15.00 – 15.20

1. ผู้นำเสนอใช้เวลานำเสนอผลงานประมาณ 10 – 15 นาที และช่วงวิพากษ์และ/หรือถาม-ตอบ อีก 10 นาที รวมทำานละ 25 นาที
2. ขอความกรุณาผู้นำเสนอบันทึกไฟล์ลงคอมพิวเตอร์ประจำห้องตนเองก่อนเวลานำเสนอ 30 นาที และทดสอบอุปกรณ์ทางกายภาพและ/หรือเสียง

พฤติกรรมสุขภาพและสังคมสุขภาพ (Health behavior and Social Well-being)
วิทยาศาสตร์การกีฬา พลศึกษา และนันทนาการ (Sport Science, Physical Education, and Recreation)

ห้องประชุมเชียงใหม่ โรงเรียนดวงตะวันเชียงใหม่

ผู้ดำเนินรายการ: อาจารย์ ดร.เมธี วงศ์วิระพันธุ์

ผู้วิพากษ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูเบศร์ นภัทรพิทยากร และ อาจารย์ ดร.สมคิด ปรายภักย์

ลำดับ	รหัสบทความ	ชื่อบทความวิจัย	ผู้นำเสนอ	เวลา
1	08-001	รูปแบบความต้องการการจัดกิจกรรมออกกำลังกายที่เหมาะสมกับสุขภาพผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่	ศศิจันทร์ ปัญจทวี	13.00 – 13.20
2	08-002	ผลของโปรแกรมส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันโรคโควิด-19 ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในพื้นที่ปฏิบัติการของหลักสูตรอนุปริญญา สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน วิทยาลัยชุมชนสงขลา	ณัฐธินิชา วรณมณี	13.20 - 13.40
3	08-003	ความรู้ด้านสุขภาพของผู้สูงอายุในเขตชนบท	พิมพ์ดวงใจ ชัยชนะ	13.40 – 14.00
4	09-001	ผลของการออกกำลังกายด้วยวิธีธรรมชาติเพื่อพัฒนาความคล่องแคล่วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนวมินทรราชูทิศพายัพ	นรัญญา ดั่งวงพลับ	14.00 – 14.20
5	09-002	ผลการใช้เกมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์เรื่องการคัดตกกลมในผู้สูงอายุและนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่	กนกวรรณ บัณษุชัย	14.20 – 14.40
6	09-003	ทัศนคติชีวิตวิทยาของนักกรีฑายาวคนเพื่อองค์รวมเร็วช่วงเหนือสูงสุดขณะวิ่งแข่งขัน 100 เมตร	ลัดดา เรืองมโนธรรม	14.40 – 15.00
7	09-004	คุณภาพการจัดการเรียนรู้วิชาลูกเสือและยุวกาชาด ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19	วัชระ บุญมาก	15.00 – 15.20
8	09-005	การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพลศึกษาและกีฬา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2563 มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ	สุดยอด ชมละห้าย	15.20 – 15.40
9	09-006	การพัฒนารูปแบบกิจกรรมทางกายเพื่อพัฒนาสมรรถภาพทางกายของผู้สูงอายุในจังหวัดลำพูน	ธนกร ปัญญาวงศ์	15.40 – 16.00
10	09-007	การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการพัฒนากีฬาเทควันโดในโรงเรียนระดับปฐมวัย ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	ศรัณย์ สายธารทิพย์	16.00 – 16.20

1. ผู้นำเสนอมีเวลานำเสนอผลงานประมาณ 10 – 15 นาที และช่วงวิพากษ์และ/หรือถาม-ตอบ อีก 10 นาที รวมทันทันที 25 นาที

2. ขอความกรุณาผู้นำเสนอบันทึกไฟล์ลงคอมพิวเตอร์ประจำห้องตนเองก่อนเวลานำเสนอ 30 นาที และทดสอบอุปกรณ์หากมีการฉายภาพและ/หรือเสียง

สารบัญ

บทความ	หน้า
สังคมวิทยา มานุษยวิทยา (Sociology, Anthropology)	
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการให้บริการสู่ความสำเร็จที่ยั่งยืนของธุรกิจ ประกันวินาศภัยในประเทศไทย สมนึก เตชมหามงคล	2
สรองน้ำพระธาตุ: สื่อพิธีกรรมประดิษฐ์ในการพัฒนาสุขภาวะผู้สูงอายุชุมชนท่าซิว ตำบลบ่อแฮ้ว อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง อิทธิพงษ์ ทองศรีเกตุ จิรวัดน์ รักชาติ และสุรัชย์ ศรีนรจันทร์	15
ภาพลักษณ์จีนในภาพยนตร์ วันซ์ซัพพอนอะไบค์ GAO LIN ชิตยางค์ ยมาภัย และพฐุ คูศรีพิทักษ์	27
ปัญหาของผู้ประกอบการสตาร์ทอัพในจังหวัดเชียงใหม่ ศยามล อินทียศ บวรวิทย์ รตนโชโต สุทธิพร สายทอง และพร้อมพล สัมพันธ์โน	43
การพัฒนาสังคม และการพัฒนาที่ยั่งยืน (Social Development and Development)	
การพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับวิสาหกิจชุมชนของชุมชนทุ่งมะพร้าว จังหวัดพังงา นิमित ชื่นสั้น สิรินทรา สังข์ทอง ยุทธชัย ฮารีบิน บงกชรัตน์ เปี่ยมสิริกมล สิริรักษ์ ธีรฤกษ์ไพศาล ปิยวรรณ คำกลัด สัญญา ฉิมพิมล พิมลรัตน์ ราตภูเขียว และสุภัทรา สังข์ทอง	56
บทเรียนแห่งความสำเร็จของการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนต้นแบบสู่การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน: ศึกษากรณีวิสาหกิจชุมชนบ้านกุ่มพัฒนา จังหวัดราชบุรี อภิชาติ ใจอารีย์ โสภณ แดงมาศ	68
การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้านทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการจัดการเรียนการสอนของครู สงกรานต์ ศุภสุข เดชทัต ศุภสินธิดา สุณัฐชา เขาวัว อภิสิทธิ์ บุตรน้ำเพชร นวภัทร น้ำใจ พลอยพัชร ก้อนบาง วราภรณ์ แยมทิม สุภาสินี นุ่มเนียม	86
การขับเคลื่อนการเรียนรู้และจัดทำแผนกลยุทธ์ของวิสาหกิจชุมชนพืชผักสมุนไพรภายใต้สถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ปฐมพงษ์ จงศักดิ์สวัสดิ์ กฤษณีย์ โหมตทอง นพมาศ ธรรมประสิทธิ์ วรัญญา จิตรผ่อง สุวภา จรดล นภัทร ภัทร์ธเรศ เอก จุฑาทเทพ จิตวิสัย สันติ ศรีสวนแดง ประสงค์ ต้นพิชัย อภิัญญา อุดมเวช	99

สารบัญ

บทความ	หน้า
รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ (Political Science and Public Administration)	
พื้นที่ผ่อนผันทางการค้า: เครือข่ายนโยบายและปฏิสัมพันธ์ของตัวแสดงในเขตเทศบาลในพิษณุโลก เกียรติศักดิ์ แสนสิทธิ์ และวัชรพล พุทธิรักษา	116
นิวซีแลนด์กับกรอบความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (อาร์เซ็ป) กัษมพร รักสอน	134
ประวัติศาสตร์ (History)	
สถานภาพความรู้การศึกษาเครื่องปั้นดินเผาแหล่งเตาล้านนา: พ.ศ.2480-2561 เมธี เมธาสิทธิ สุขสำเร็จ	149
ภาษา วรรณคดี และคติชนวิทยา (Language, Literature, and Folklore)	
วันลีลาของ กรรชัย กำเนิดพลอย ในรายการโหนกระแส นลธิช เขียวพุ่มพวง	164
ชะยาขบถและข้อพิพาทท้าวด้วยฎีกา ชนมน จันทรมี	179
คำยืมภาษาไทยในศาสนาแลงแอมร ชาญชัย คงเพ็ชรธรรม	196
สื่อและการสื่อสาร (Media and Communication)	
การแถลงข่าวของโฆษกศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อ COVID-19: การศึกษาตามแนวคิด วิธีวิทยาแบบชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสารร่วมกับชาติพันธุ์วรรณาดิจิทัล วรพงศ์ ไชยฤกษ์	213
การจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุกเพื่อพัฒนาการออกแบบสื่ออย่างสร้างสรรค์กระบวนวิชาศิลปะเพื่อการสื่อสาร รัฐพล พรหมมาศ	229
พฤติกรรมสุขภาพและสังคมสุขภาวะ (Health behavior and Social Well-being)	
รูปแบบความต้องการการจัดกิจกรรมออกกำลังกายที่เหมาะสมกับสุขภาพผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ ศศิจันทร์ ปัญจทวี	244
ผลของโปรแกรมการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันโรคโควิด-19 ของอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้านในพื้นที่ปฏิบัติการของหลักสูตรอนุปริญญา สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน วิทยาลัยชุมชนสงขลา ความรู้ด้านสุขภาพของผู้สูงอายุในเขตชนบท ณัฐธินิชา วรรณมณี ดารารัตน์ บางพระ ศุภมาส อยู่อริยะ และกฤษณวรรณ เสวีพงศ์	256

สารบัญ

บทความ	หน้า
ความรอบรู้ด้านสุขภาพของผู้สูงอายุในเขตชนบท พิมพ์ดวงใจ ชัยชนะ เมธี วงศ์วีระพันธุ์ ปิยะพันธุ์ นันทา และ มธุรส สว่างบำรุง	271
วิทยาศาสตร์การกีฬา พลศึกษา และนันทนาการ (Sport Science, Physical Education and Recreation)	
ผลของการออกกำลังกายด้วยรำหรรษาเพื่อพัฒนาความคล่องแคล่วว่องไวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ นริญา ดวงพลับ สุดยอด ชมสะห้าย ปริฉัตร ชนะทวี ประสิทธิ์ศิลป์ ชมสะห้าย และธาวุฒิ ปลื้มสำราญ	289
ผลการใช้เกมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์เรื่องการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุและนักศึกษามหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่ กนกวรรณ บัณฑุชัย ทิวานันท์ ไชยประสิทธิ์ เดิมพัน บริบูรณ์ ปรัชญา ชมสะห้าย และพิมพ์ไไล เพาะเจาะ	298
เทคนิคจิตวิทยาของนักกรีฑาเยาวชนเพื่อคงอัตราความเร็วช่วงเหนื่อยสูงสุดขณะวิ่งแข่งขัน 100 เมตร ลัดดา เรืองมโนธรรม และปรัชญา ชมสะห้าย	311
คุณภาพการจัดการเรียนรู้วิชาลูกเสือและยุวกาชาด ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 วัชระ บุญมาก ปรีชาเวช สุขเกิน รมชชัย อภิวงค์งาม วิฑูรย์ โพธิ์ทิพย์ และธนายงค์ บุญยวง	323
การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพลศึกษาและกีฬา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2563 มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ สุดยอด ชมสะห้าย ธาวุฒิ ปลื้มสำราญ ศิริพร สัตยานุรักษ์ โชคชัย ปัญญาคำ และนริญา ดวงพลับ	333
การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนากีฬาเทควันโดในโรงเรียนระดับปฐมวัยในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ศรัณย์ สายธารทิพย์ ธาวุฒิ ปลื้มสำราญ และบุปผา ปลื้มสำราญ	340
การท่องเที่ยว (Tourism)	
การจัดการธุรกิจร้านอาหารหลังจากสถานการณ์ Covid-19 ภายใต้มุมมองลูกค้า Generation Z ในจังหวัดภูเก็ต นิमित ชุ่นสั้น สิรินทรา สังข์ทอง และกชพร ชื่นจันทร์	351

การพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับวิสาหกิจชุมชนของชุมชนทุ่งมะพร้าว จังหวัดพังงา
Product development for community enterprise in Thung Maphrao community,
Phang-nga

นิमित ซุ่นสั้น^{1*} สิริินทรา สังข์ทอง² ยุทธชัย ฮารีบิน³ บงกชรัตน์ เปี่ยมสิริกมล⁴ สิริรักษ์ ัญญะไพศาล⁵
ปิยวรรณ คำกลัด⁶ สัญญา ฉิมพิมล⁷ พิมลรัตน์ ราตภูเขียว⁸ สุภัทรา สังข์ทอง⁹
Nimit Soonsan , Sirinthra Sungthong , Yuttachai Hareebin, Bongkotrat Piamsirikamol,
Sirak Tanyapaisan, Piyawan Khamklad, Sanya Chimphimon,
Pimonrat Radphukheaw, Suphattra Sangthong

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนของชุมชนทุ่งมะพร้าว จังหวัดพังงา และเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับวิสาหกิจชุมชนของชุมชนทุ่งมะพร้าว จังหวัดพังงา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ แล้วดำเนินการเก็บข้อมูลจากสมาชิกของวิสาหกิจชุมชนจำนวน 17 คน ด้วยเครื่องมือการสัมภาษณ์แบบกลุ่มย่อย และแบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม ระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ.2564 ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ.2565 ผลการศึกษาพบว่า วิสาหกิจชุมชนของชุมชนทุ่งมะพร้าวมีผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพเหมาะสมสำหรับการพัฒนาให้มีความโดดเด่นบนพื้นฐานอัตลักษณ์และตรงกับความต้องการของลูกค้า นอกจากนี้แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนต้องพัฒนาบรรจุภัณฑ์ และตราสินค้าเพื่อให้มีความพร้อมสำหรับการขอรับรองมาตรฐานที่เหมาะสม

คำสำคัญ : พัฒนาผลิตภัณฑ์, วิสาหกิจชุมชน, บรรจุภัณฑ์, ตราสินค้า

Abstract

This study aimed to analyze product potential of community enterprise in Thung Maphrao community, Phang-nga, and to guideline product development of community enterprise in Thung Maphrao community, Phang-nga. The qualitative method was used in this study. The data was collected with focus group interview and participant observation from 17 members of community enterprise. The data was collected between January 2021 to March 2022. The result showed that community enterprise in Thung Maphrao community had potential product to develop based on community identity and customer's want. Moreover, guidelines for product development of community enterprise must improve packaging and brand to be suitable for the appropriate standard.

¹⁻⁹ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

*ผู้ประสานงานบทความ, Email: nimit.s@pkru.ac.th

Keywords : Product development, Community enterprise, Packaging, Brand

บทนำ (Introduction)

วิสาหกิจชุมชนเป็นรูปแบบของการรวมตัวเพื่อสร้างสรรค์สินค้าหรือบริการบนพื้นฐานทรัพยากรของชุมชน เพื่อให้สินค้าหรือบริการตรงตามความต้องการของลูกค้าเป้าหมาย กระบวนการจัดการผลิตที่มีประสิทธิภาพ และสร้างรายได้ให้กับชุมชนเพิ่มมากขึ้น (ณัฐพัชร์ มณีโรจน์ และคณะ, 2564) ซึ่งการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนยังช่วยพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เกิดความเข้มแข็ง ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และลดปัญหาความเหลื่อมล้ำและความไม่เสมอภาค รวมทั้งเกิดการสร้างอาชีพและกระจายรายได้อย่างเท่าเทียม (วรุณี ชาวาน์สุขุม และอัจฉราวรรณ สุขเกิด, 2564) ซึ่งจากแผนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561 – 2580 ระบุว่า การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการและการสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากช่วยเพิ่มรายได้ของประชากรให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564) รวมทั้งการผลักดันนโยบายของรัฐบาลเพื่อพัฒนาระบบเศรษฐกิจที่เน้นการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการรายย่อยในระดับชุมชนให้เกิดการสร้างงานและสร้างรายได้ให้กับสถานประกอบการต่าง ๆ ยิ่งทำให้เกิดแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้แข็งแกร่งเพื่อที่จะสามารถแข่งขันกับตลาดได้มากขึ้น (พรชัย พันธุ์ธาดาพร, 2558)

การพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับวิสาหกิจชุมชนเป็นการส่งเสริมการประกอบการของชุมชนที่กลุ่มคนในชุมชนเป็นเจ้าของและร่วมกันดำเนินการ โดยการใช้ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมหรือความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สร้างเพื่อทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มให้แก่ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน (พัฒน์กมล อ่อนสำลี, 2564) แต่อย่างไรก็ตาม การยกระดับคุณภาพของวิสาหกิจให้ดีขึ้นต้องเน้นการสร้างมูลค่า (Value-based) ที่ชุมชนมีส่วนร่วมขับเคลื่อนและเสริมสร้างพลังชุมชนเพื่อให้สมาชิกของชุมชนยอมรับและนำเอาแนวคิดไปประยุกต์ใช้ที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและสร้างผลกระทบที่ดีในระยะยาว (สุดถนอม ต้นเจริญ, 2563) นอกจากนั้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจต้องไขว่คว้าวัฒนธรรมภูมิปัญญาสร้างเป็นเรื่องราวในการผลิตสินค้าหรือบริการ ร่วมกับการใช้แนวคิดสร้างสรรค์ที่สามารถบ่งบอกอัตลักษณ์ให้เกิดมูลค่าเพิ่มที่ชัดเจนขึ้นตามความต้องการของผู้บริโภค (ทศพร แก้วขวัญไกร, 2560) ดังนั้นด้วยบริบทและความต้องการของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป วิสาหกิจชุมชนที่ผลิตสินค้าหรือบริการจากวัตถุดิบในพื้นที่จึงต้องพัฒนาแนวทางให้สอดคล้องกับกระแสนิยมของสินค้าหรือบริการที่แตกต่างจากเดิม นอกจากจะช่วยพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ดีขึ้นแล้ว ยังเกิดการกระตุ้นความคิดและกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนได้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย

วิสาหกิจชุมชนหลายแห่งมุ่งการพัฒนาสินค้าหรือบริการที่ไม่สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของชุมชนออกมาจำหน่ายในตลาด จึงทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่มีความซ้ำซ้อน ขาดความแปลกใหม่ สินค้าหรือบริการที่เกิดการลอกเลียนแบบ หรือแม้กระทั่งการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ไม่เหมาะสมกับยุคปัจจุบัน จึงทำให้เกิดปัญหาผลิตภัณฑ์ล้นตลาดและไม่สามารถหาสถานที่จัดจำหน่ายได้อย่างเหมาะสม (พิมพ์พิสุทธิ์ อวนล้ำ, ชมพูนุท โมราชาติ และกัญญา จึงวิมุติพันธ์, 2560; สุดถนอม ต้นเจริญ, 2561) แต่อย่างไรก็ตามแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจปัจจุบันต้องสร้างความแปลกใหม่บนพื้นฐานของเอกลักษณ์ของชุมชนเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าหรือบริการ เรียนรู้ความต้องการของผู้บริโภคเพื่อสร้างความแตกต่างได้อย่างเหมาะสม และเสริมรูปแบบของการบริหารการผลิตและต้นทุนเพื่อให้วิสาหกิจมีความเข้มแข็ง (ณัฐพัชร์ มณีโรจน์ และคณะ, 2564) รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการติดต่อกับ

**การประชุมวิชาการระดับชาติศิลปศาสตรวิชาการ ครั้งที่ 2 :
ภาษา วัฒนธรรม การสื่อสาร และสุขภาวะกับนวัตกรรมการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน
วันศุกร์ที่ 26 สิงหาคม 2565**

กลุ่มเป้าหมายหรือระบบสารสนเทศมาประยุกต์ใช้เพื่อช่วยทำการตลาดเพื่อให้สินค้าหรือบริการเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายและวิสาหกิจสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วรุณี เขาวนสุขุม และอัจฉราวรรณ สุขเกิด, 2564; อภิวัฒน์ ปนทะจร และปยฉัตร อุดมศร, 2560)

ชุมชนทุ่งมะพร้าวอยู่ในเขตท้องที่อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา มีสภาพทางเศรษฐกิจของประชาชนในตำบลทุ่งมะพร้าวเป็นการประกอบอาชีพทำสวนปาล์ม น้ำมัน ส่วนยางพารา และสวนผลไม้ ปัจจุบันมีการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนเครื่องแกง วิสาหกิจชุมชนเต้าส้อ และวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ปลาแปรรูป โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ปลาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่ส่วนมากจะผลิตในพื้นที่ชุมชนที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางทะเล และเป็นพื้นที่ที่ส่วนใหญ่ทำอาชีพชาวประมง แต่อย่างไรก็ตามวิสาหกิจยังขาดแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า รวมทั้งพัฒนาเป็นสินค้าที่โดดเด่นของชุมชนได้ จากการศึกษาในเบื้องต้นพบว่า วิสาหกิจผลิตผลิตภัณฑ์เป็นอาชีพเสริม ขาดความรู้เรื่องการออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์เพื่อการจำหน่าย รวมทั้งการจัดการต้นทุนจึงทำให้ไม่สามารถตั้งราคาที่เหมาะสมได้ จึงมีความจำเป็นต้องใช้การดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาวิสาหกิจให้มีการจัดการผลิตภัณฑ์ที่มีความเหมาะสม

การพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับวิสาหกิจชุมชนของชุมชนทุ่งมะพร้าว จังหวัดพังงา จึงกำหนดแนวทางการศึกษาด้วยการวิเคราะห์ศักยภาพผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนของชุมชนทุ่งมะพร้าว จังหวัดพังงา จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนเครื่องแกง วิสาหกิจชุมชนเต้าส้อ และวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ปลาแปรรูป เพื่อค้นหาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับวิสาหกิจชุมชนของชุมชนทุ่งมะพร้าว จังหวัดพังงา เพื่อให้เกิดการตั้งศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนออกมาเพื่อพัฒนาจุดแข็งและโอกาสในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ตลอดจนหวังโซอุปทานให้ที่ตรงตามความต้องการของลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย กระบวนการจัดการต้นทุนและการผลิตที่มีประสิทธิภาพที่มีการเชื่อมโยงระหว่างการผลิตและการตลาดที่สร้างรายได้ให้แก่วิสาหกิจได้เพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย (Objectives)

1. เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนของชุมชนทุ่งมะพร้าว จังหวัดพังงา
2. เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับวิสาหกิจชุมชนของชุมชนทุ่งมะพร้าว จังหวัดพังงา

ขอบเขตการวิจัย (Research scopes)

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ วิสาหกิจชุมชนของชุมชนทุ่งมะพร้าว จังหวัดพังงา จำนวน 3 วิสาหกิจ ประกอบด้วย วิสาหกิจชุมชนเครื่องแกง วิสาหกิจชุมชนเต้าส้อ และวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ปลาแปรรูป
2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล คือ สมาชิกของวิสาหกิจทุกคน ประกอบด้วย วิสาหกิจชุมชนเครื่องแกง จำนวน 7 คน วิสาหกิจชุมชนเต้าส้อ จำนวน 5 คน และวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ปลาแปรรูป จำนวน 5 คน
3. ขอบเขตด้านเวลา คือ ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ.2564 ถึง เดือน มีนาคม พ.ศ.2565
4. ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ ศักยภาพที่อธิบายถึงบริบทและปัญหาของผลิตภัณฑ์ตามวิสาหกิจชุมชนเครื่องแกง วิสาหกิจชุมชนเต้าส้อ และวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ปลาแปรรูป เพื่อนำไปกำหนดแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับวิสาหกิจชุมชนของชุมชนทุ่งมะพร้าว จังหวัดพังงา

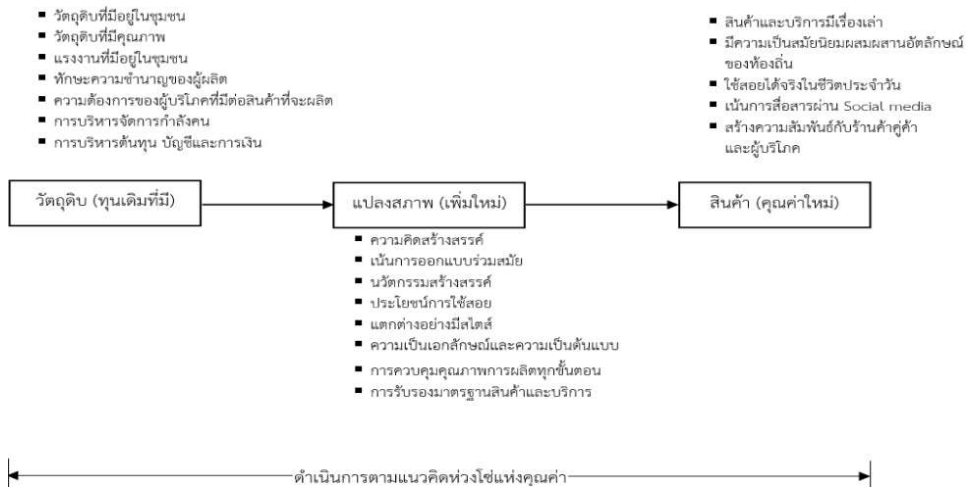
การประชุมวิชาการระดับชาติศิลปศาสตรวิชาการ ครั้งที่ 2 :
ภาษา วัฒนธรรม การสื่อสาร และสุขภาวะกับนวัตกรรมการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน
วันศุกร์ที่ 26 สิงหาคม 2565

การทบทวนวรรณกรรม (Literature review)

Armstrong and Kotler (2012) อธิบายว่าผลิตภัณฑ์ (Product) ที่นำเสนอออกสู่ตลาดเพื่อสามารถตอบสนองความจำเป็นและความต้องการของตลาดได้ ประกอบด้วย สินค้า บริการ ความคิด สถานที่ องค์กร หรือบุคคล ทั้งนี้ผลิตภัณฑ์ต้องมีรรถประโยชน์ (Utility) และคุณค่า (Value) ตามมุมมองของลูกค้าจึงจะมีผลทำให้ผลิตภัณฑ์สามารถจำหน่ายได้ นอกจากนั้นผลิตภัณฑ์มีรายละเอียดที่ต้องพิจารณา ได้แก่ ความหลากหลาย คุณภาพ รูปแบบและการออกแบบ สัญลักษณ์ ลักษณะของผลิตภัณฑ์ หรือชื่อตราสินค้าของผลิตภัณฑ์และการบริการของผลิตภัณฑ์ ตามเอกลักษณ์ของผู้ประกอบการและความต้องการของลูกค้า (Customer's need or want) นอกจากนั้น ฌฎฐพัชร มณีโรจน และคณะ (2564) กล่าวว่า การผลิตสินค้าหรือบริการของชุมชนจะเกิดรายได้และกระจายให้กับชุมชนได้อย่างแท้จริงนั้น ต้องใช้วัตถุดิบที่ได้จากในชุมชน กระบวนการผลิตต้องคำนึงถึงการเพิ่มคุณค่าในตลอดห่วงโซ่อุปทานของการผลิต ตั้งแต่การคัดสรรวัตถุดิบที่มีคุณภาพมากกว่าหรือแตกต่างจากสินค้าชนิดเดียวกันที่จำหน่ายอยู่ในตลาด รูปลักษณ์หรือลักษณะประโยชน์ใช้สอยต้องตรงกับความต้องการของผู้บริโภคเป้าหมาย เน้นการสื่อสารการตลาดในสื่อหลากหลายรูปแบบทั้งรูปแบบดั้งเดิมและแบบออนไลน์ที่เข้าถึงทุกกลุ่มได้อย่างรวดเร็ว

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนตามแนวคิดของ ฌฎฐพัชร มณีโรจน และคณะ (2564) ประกอบด้วย 3 ระยะ โดยเริ่มต้นต้องคำนึงถึงวัตถุดิบที่มีอยู่ เช่น วัตถุดิบในการผลิต การบริหารต้นทุน หรือการบริหารจัดการคน เป็นต้น เพื่อแปลงสภาพด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เน้นการออกแบบที่ร่วมสมัย หรือการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อทำให้เกิดสินค้าที่มีเรื่องเล่า มีความผสมผสานอัตลักษณ์ของท้องถิ่น และตรงกับความต้องการลูกค้า รายละเอียดดังแสดงในภาพที่ 1 โดย ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2546) อธิบายเพิ่มเติมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์คือ ต้องสร้างความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ (Product differentiation) พิจารณาจากองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ (Product component) เช่น ประโยชน์ พื้นฐาน รูปร่างลักษณะคุณภาพ การบรรจุภัณฑ์ ตรา ผลิตภัณฑ์ เป็นต้น และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Product development) เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีลักษณะใหม่และปรับปรุงให้ดีขึ้น ซึ่งต้องคำนึงถึงความสามารถในการตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนั้นผลิตภัณฑ์ชุมชนจำเป็นต้องคำนึงถึงภาพลักษณ์ โดย Malik et al (2012) อธิบายภาพลักษณ์ของตราสินค้าว่า เป็นองค์ประกอบสำคัญของการสื่อสารให้ผู้บริโภคได้เห็นคุณค่า และมีความประทับใจเมื่อบริโภคสินค้านั้น

แนวคิดของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ สามารถกล่าวสรุปได้ว่าการพัฒนาผลิตภัณฑ์ควรต้องคำนึงถึงวัตถุดิบพื้นฐานที่จะนำเสนอให้แก่กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ออกแบบตราสินค้า และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อสนับสนุนให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคและสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคได้อย่างแท้จริง

ภาพที่ 1: การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน
ที่มา: ญัฎฐพัชร มณีโรจน และคณะ, 2564

วิธีการวิจัย (Research Methodology)

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวทางของ Kemmis and McTaggart (1988) เพื่อให้สามารถตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษาได้ครบถ้วน ซึ่งมีรายละเอียดของวิธีการวิจัย ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลของการศึกษาครั้งนี้ ดำเนินการเก็บข้อมูลจากสมาชิกชุมชนของวิสาหกิจชุมชนเครื่องแกงจำนวน 7 คน วิสาหกิจชุมชนเต้าส้อ จำนวน 5 คน และวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ปลาแปรรูป จำนวน 5 คน โดยทุกคนที่ให้ข้อมูลมีรายชื่อเป็นสมาชิกที่ระบุชื่อบุคคลตามการใช้ในการจดทะเบียนวิสาหกิจและยังมีส่วนร่วมในการดำเนินวิสาหกิจในปัจจุบัน ซึ่งทุกคนเป็นผู้ให้ข้อมูลหลักของการวิจัยครั้งนี้ รวมจำนวนทั้งสิ้น 17 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 2 เครื่องมือ ได้แก่ แบบสนทนากลุ่มย่อย (Focus group interview) และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) โดยประเด็นของการสัมภาษณ์และการสังเกต ได้แก่ บริบทของวิสาหกิจ ผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจ และปัญหาของผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ สามารถจำแนกข้อมูลออกเป็น 2 แหล่ง ได้แก่ แหล่งข้อมูลปฐมภูมิด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลตามเครื่องมือที่กำหนดในช่วงระยะเวลาระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ.2564 ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ.2565 และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิด้วยการเก็บรวบรวมจากเอกสาร บทความ และบทสัมภาษณ์จากสื่อต่าง ๆ ที่เผยแพร่ตามช่วงเวลาที่ทำเนิการวิจัยในครั้งนี้ ทั้งนี้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามแนวทางที่กำหนดไว้ แล้วจึงดำเนินการนำเสนอผลการวิเคราะห์เพื่อเข้าสู่กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับศักยภาพของแต่ละวิสาหกิจต่อไป นอกจากนั้นยังใช้เทคนิคกระบวนการเรียนรู้มีส่วนร่วมใน 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนสร้างความรู้ ขั้นตอนสร้างแนวทางการพัฒนา และขั้นตอนการสร้างแนวทางปฏิบัติเพื่อระดมความคิด สร้าง ทดลอง และสรุป

การประชุมวิชาการระดับชาติศิลปศาสตรวิชาการ ครั้งที่ 2 :
ภาษา วัฒนธรรม การสื่อสาร และสุขภาวะกับนวัตกรรมการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน
วันศุกร์ที่ 26 สิงหาคม 2565

แนวทางที่เหมาะสมตามศักยภาพของวิสาหกิจ หลังจากนั้นจึงจัดเวทีนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่สมาชิกของวิสาหกิจต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) ซึ่งได้ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลด้วยให้ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นผู้ตรวจสอบด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยจะนำข้อมูลกลับให้ผู้ให้ข้อมูลหลักว่าตรงกับสิ่งที่ให้ข้อมูลกับผู้วิจัยหรือไม่ รวมทั้งการตรวจสอบด้วยให้ผู้วิจัยในทีมได้ตรวจสอบข้อมูลระหว่างกันเพื่อให้ตรงตามข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวม แล้วจึงนำข้อมูลทั้งหมดของการศึกษามาวิเคราะห์และนำเสนอในภาพรวมตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ผลการศึกษา (Research Finding)

1. การวิเคราะห์ศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนของชุมชนทุ่งมะพร้าว จังหวัดพังงาในการวิจัยครั้งนี้สามารถวิเคราะห์ศักยภาพในบริบทของวิสาหกิจแต่ละแห่งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ได้ปัญหาของผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชนเครื่องแกง มีใช้วัตถุดิบที่ไม่สามารถปลูกได้เองทั้งหมด จึงต้องจัดซื้อหาภายนอกชุมชน ทำให้ต้นทุนของวัตถุดิบแตกต่างกันออกไปตามฤดูกาล ซึ่งเป็นสิ่งที่ควบคุมไม่ได้ โดยการผลิตใช้เครื่องบดขนาดเล็กที่รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ แล้วนำมาบรรจุใส่ในถุงพลาสติก จึงทำให้การจัดจำหน่ายเป็นลักษณะของการติดต่อกับผู้จำหน่ายโดยตรงที่เน้นไปยังกลุ่มแม่ค้าในตลาดชุมชนท้องถิ่น และค้าปลีกให้แก่ลูกค้าทั่วไป ซึ่งการขาดบรรจุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานทำให้จัดจำหน่ายไปให้แก่ผู้จัดจำหน่ายรายอื่นนอกจากข้างต้นไม่ได้ ปัจจุบันมีเครื่องแกงส้มเครื่องแกงเผ็ด และเครื่องแกงกะทิ ทั้งนี้ภาพผลิตภัณฑ์เครื่องแกงของวิสาหกิจแสดงดังภาพที่ 2

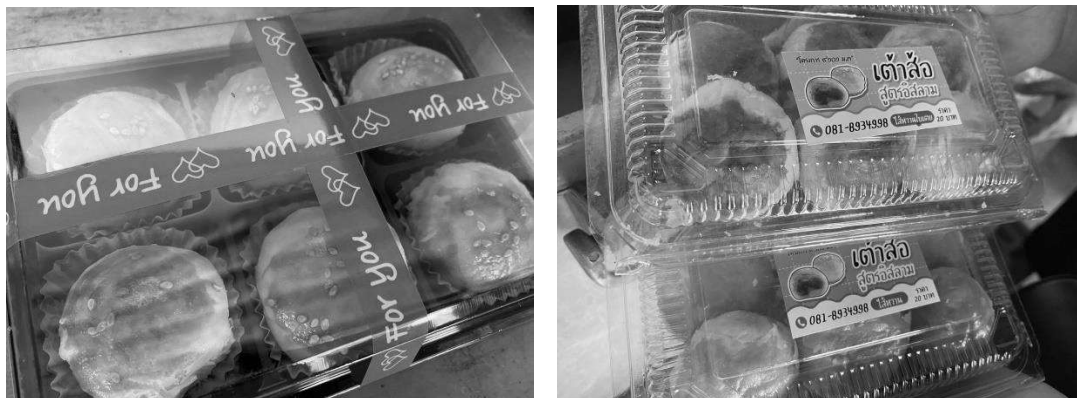
ภาพที่ 2: ผลิตภัณฑ์เครื่องแกงของวิสาหกิจ

ที่มา: ผู้วิจัย, 2565

วิสาหกิจชุมชนเต้าส้อ ซึ่งวิสาหกิจมีการผลิตขนมเต้าส้อไส้หวานและไส้เค็ม รวมถึงขนมท้องถิ่นอื่น ๆ จำนวน 2 – 3 ชนิด เป็นสินค้าที่แสดงออกถึงภูมิปัญญาและนำวัตถุดิบหลักที่มีอยู่ภายในชุมชนมาใช้ในการผลิตสินค้าด้วยการ

การประชุมวิชาการระดับชาติศิลปศาสตรวิชาการ ครั้งที่ 2 :
ภาษา วัฒนธรรม การสื่อสาร และสุขภาวะกับนวัตกรรมการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน
วันศุกร์ที่ 26 สิงหาคม 2565

บรรจุในกล่องกระดาษและใช้พลาสติกในการปิดกล่อง โดยมีกลุ่มเป้าหมายในการจัดจำหน่ายเป็นลูกค้าทั่วไปในชุมชน ทั้งนี้ทางวิสาหกิจมีความต้องการขยายกลุ่มลูกค้าเป้าหมายเพื่อจัดจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชน และลูกค้าในจังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งการทำกิจกรรมทางการตลาดที่จะเน้นโดยใช้สื่อออนไลน์หรือเพื่อเข้าถึงโอกาสในจำหน่ายสินค้าได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้ภาพผลิตภัณฑ์เต้าส้อของวิสาหกิจแสดงดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3: ผลิตภัณฑ์เต้าส้อของวิสาหกิจ

ที่มา: ผู้วิจัย, 2565

วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ปลาแปรรูป โดยวิสาหกิจมีวัตถุประสงค์หลักในการแปรรูป คือ ปลาและอาหารทะเลเป็นจำนวนมาก ซึ่งทางวิสาหกิจได้รับซื้อปลาและอาหารทะเลจากชาวประมงในท้องถิ่นกลุ่ม นอกจากนั้นผู้ริเริ่มก่อตั้งกลุ่มคือประธานวิสาหกิจได้เชิญชวนชาวบ้านผู้สนใจ โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มเป็นการช่วยส่งเสริมอาชีพให้กับชาวบ้านและชุมชน รวมทั้งชุมชนมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นของภาคการท่องเที่ยวที่เข้ามาอิทธิพลต่อชุมชนดังนั้นจึงควรมีผลิตภัณฑ์ที่สื่อถึงเอกลักษณ์ของชุมชนเพื่อจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว ดังนั้นจึงเกิดการรวมกลุ่มกันของวิสาหกิจ ส่วนการดำเนินการของวิสาหกิจใช้พื้นที่ว่างในบ้านของสมาชิกในกลุ่มเพื่อดำเนินการแลปลา ตากปลา และบรรจุภัณฑ์ เพราะทางวิสาหกิจยังไม่มีสถานที่ดำเนินการเฉพาะและมีความสะดวกต่อการทำงาน นอกจากนั้นวิธีการผลิตเป็นสูตรที่ได้รับถ่ายทอดต่อเนื่องจากรุ่นสู่รุ่น จึงทำให้มีรสชาติที่เป็นจุดเด่น แต่อย่างไรก็ตามด้วยปัญหาสถานที่ที่ยังไม่เอื้ออำนวย รวมถึงบรรจุภัณฑ์ที่ยังไม่สามารถตอบสนองต่อกลุ่มลูกค้าได้จึงเป็นปัญหาที่ทางวิสาหกิจต้องการปรับปรุงให้ดีขึ้น ทั้งนี้ภาพผลิตภัณฑ์ปลาเค็มของวิสาหกิจแสดงดังภาพที่ 4 และ ภาพสถานที่ผลิตปลาเค็มแสดงดังภาพที่ 5

การประชุมวิชาการระดับชาติศิลปศาสตรวิชาการ ครั้งที่ 2 :
ภาษา วัฒนธรรม การสื่อสาร และสุขภาวะกับนวัตกรรมทางสังคมอย่างยั่งยืน
วันศุกร์ที่ 26 สิงหาคม 2565

ภาพที่ 4: ผลิตภัณฑ์ปลาเค็มของวิสาหกิจ

ที่มา: ผู้วิจัย, 2565

ภาพที่ 5: สถานที่ผลิตปลาเค็มของวิสาหกิจ

ที่มา: ผู้วิจัย, 2565

2. แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับวิสาหกิจชุมชนของชุมชนทุ่งมะพร้าว จังหวัดพังงา การกำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพของผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจทั้ง 3 แห่ง สามารถอธิบายดังรายละเอียดต่อไปนี้ วิสาหกิจชุมชนเครื่องแกง มีผลิตภัณฑ์เครื่องแกง ได้แก่ เครื่องแกงส้ม เครื่องแกงเผ็ด และเครื่องแกงกะทิ ซึ่งจากปัญหาหลักของการผลิตผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจ จึงกำหนดแนวทางการพัฒนาออกเป็น 3 เป้าหมาย ซึ่งเป้าหมายแรกคือการออกแบบฉลากสินค้าและบรรจุภัณฑ์ให้แก่วิสาหกิจ แสดงดังภาพที่ 6 โดยเป็นการออกแบบฉลากสินค้าให้มีรูปแบบที่ทันสมัยขึ้น ได้มาตรฐานและสื่อถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน นอกจากนี้รูปแบบของผลิตภัณฑ์จะมีทั้งแบบซองและกระปุกเพื่อเพิ่มช่องทางการขายให้มากยิ่งขึ้น

การประชุมวิชาการระดับชาติศิลปศาสตรวิชาการ ครั้งที่ 2 :
ภาษา วัฒนธรรม การสื่อสาร และสุขภาวะกับนวัตกรรมการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน
วันศุกร์ที่ 26 สิงหาคม 2565

ภาพที่ 6: ฉลากผลิตภัณฑ์เครื่องแกง

ที่มา: ผู้วิจัย, 2565

เป้าหมายที่สองคือ การจัดการช่องทางการขาย โดยเน้นการตลาดเฉพาะกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่เป็นชาวมุสลิมทั้งลูกค้าท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว โดยร่วมมือกับวิสาหกิจท่องเที่ยวชุมชนเชิงอนุรักษ์ในการพัฒนารายการนำเที่ยวสอนทำอาหารให้นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะโปรแกรมสอนทำโรตีสาน้ำแกง ซึ่งใช้เครื่องแกงที่มีจุดเด่นจากวิสาหกิจ ดังนั้นจึงทำให้นักท่องเที่ยวรู้จักและอาจเพิ่มช่องทางการขายได้มากยิ่งขึ้น ส่วนเป้าหมายที่สามคือ การตั้งราคาขายที่เหมาะสมเพื่อสะท้อนจากต้นทุนที่แท้จริงและเหมาะสมกับตลาดมากที่สุด ซึ่งการปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ทำให้มีราคาต้นทุนเพิ่มสูงขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10 จึงได้วิเคราะห์ราคาที่เหมาะสมเพื่อให้สอดคล้องกับตลาดและกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่เหมาะสมต่อไป

วิสาหกิจชุมชนเต้าส้อ มีผลิตภัณฑ์คือ ขนมเต้าส้อที่มีเอกลักษณ์และจุดเด่นตรงกับเอกลักษณ์ของชุมชนและตรงกับความต้องการของลูกค้า จึงกำหนดแนวทางของการพัฒนาตราสินค้า (Brand) และบรรจุภัณฑ์ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยตราสินค้าของขนมเต้าส้อได้ออกแบบให้เหมาะสมกับชุมชนที่เป็นชุมชนมุสลิม จึงกำหนดเป็นเต้าส้อฮาลาลที่มุ่งเน้นกลุ่มผู้บริโภคเฉพาะกลุ่มและเพิ่มความมั่นใจให้แก่ผู้บริโภค แสดงดังภาพที่ 7 ส่วนบรรจุภัณฑ์ที่ดีจะสร้างโอกาสให้แก่สินค้าและทำให้กลุ่มลูกค้าเป้าหมายสามารถซื้อสินค้าเพื่อรับประทานเองหรือฝากเป็นสินค้าที่ระลึกให้แก่บุคคลอื่นได้ด้วย นอกจากนี้ตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ที่ดีต้องได้รับกรออกแบบอย่างเหมาะสม พกพาได้ง่าย วัสดุที่คงทน และเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า

ภาพที่ 7: ตราสินค้าขนมเต้าส้อ ฮาลาล

ที่มา: ผู้วิจัย, 2565

วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ปลาแปรรูป ต้องการแก้ไขปัญหากระบวนการผลิตปลาเค็ม ช่องทางการจัดจำหน่าย และมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ จึงกำหนดแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับวิสาหกิจชุมชนออกเป็น 3 ระยะ โดยระยะแรกพัฒนากระบวนการผลิต ตั้งแต่สถานที่การแปรรูปและกระบวนการตากเพื่อให้มีมาตรฐานเหมาะสมสำหรับการพัฒนาในขั้นตอนต่อไป โดยการลงทุนโต๊ะสำหรับแปรรูป และการสร้างเต็นท์สำหรับการตากปลา ส่วนระยะสองพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมและสร้างตราสินค้าเพื่อให้ลูกค้าจดจำ และระยะสามคือการขอกำหนดมาตรฐานของ อ.ย. และมาตรฐานสินค้าฮาลาล ให้แก่วิสาหกิจ

อภิปราย (Discussion)

ผลการวิจัยพบว่า วิสาหกิจชุมชนของชุมชนทุ่งมะพร้าว จังหวัดพังงาทั้ง 3 แห่ง มีศักยภาพที่ดีที่เกิดจากความเข้มแข็งของชุมชน โดยสมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมของวิสาหกิจเพื่อเพิ่มรายได้ ให้แก่สมาชิก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รพีภัทร์ สุขสมเกษม (2559) ที่ชี้ให้เห็นว่าความเข้มแข็งของชุมชนที่เกิดจากความสามัคคีและความเกื้อหนุนกันของ ชุมชนทำให้สมาชิกมีการแก้ไขปัญหาของกลุ่มด้วยการร่วมกันตัดสินใจเพื่อสร้างความมั่นคงต่ออาชีพและรายได้ของ สมาชิก และ วรุณี เขาวนสุขุม และอัจฉราวรรณ สุขเกิด (2564) ที่พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีลักษณะครอบครัวแบบเครือญาติที่ช่วยเหลือกันและกัน มีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็งรวบรวมสมาชิกมารวมกลุ่มกันแปรรูปผลผลิตสินค้าเกษตรเพื่อเป็นการหาอาชีพเสริมและหารายได้ให้กับสมาชิก

การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้แก่ผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจเป็นสิ่งทีวิสาหกิจชุมชนทั้ง 3 แห่งของชุมชนทุ่งมะพร้าวมีความจำเป็นต้องให้ความสำคัญ เพราะทำให้ผลิตภัณฑ์มีความโดดเด่นและแตกต่างจากผู้ผลิตคนอื่น และสามารถสร้างช่องทางในการจำหน่ายสินค้าได้เพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตามแนวคิดการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ต้องไม่เพิ่มต้นทุนให้แก่ผู้ประกอบการมากเกินไป ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าจึงกำหนดแนวทางการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่สมาชิกของวิสาหกิจเห็นด้วยและให้การยอมรับที่จะดำเนินการได้อย่างเหมาะสม โดยผลการศึกษาค้นคว้าสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทามาต ยัมวัฒนา และคณะ (2564) ที่พบว่า การออกแบบบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าผลิตภัณฑ์ของกล้วยแปรรูป มีผลทำให้ผู้บริโภคสินค้าเกิดความมั่นใจในตัวสินค้ามากขึ้น นอกจากนั้นบรรจุภัณฑ์ยังส่งผลให้ผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อ ผลิตภัณฑ์เพิ่มมากขึ้นด้วย นอกจากนั้น กษมาพร พวงประยงค์ และ นพพร จันทรนำชู (2556) ที่ชี้ให้เห็นว่าผลิตภัณฑ์ต้องมีความแตกต่างเพื่อให้มีความเหมาะสมกับชุมชนของตน

การศึกษาค้นคว้าพบว่า สถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์อาหารจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้เหมาะสม โดยวิสาหกิจสองแห่งมีการพัฒนาและได้มาตรฐานแล้ว คือ วิสาหกิจชุมชนเครื่องแกงและวิสาหกิจชุมชนเต้าส้อ แต่วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ปลาแปรรูป จำเป็นต้องพัฒนาสถานที่แปรรูปให้เหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของ กษมาพร พวงประยงค์ และ นพพร จันทรนำชู (2556) พบว่า ควรกำหนดสถานที่แปรรูปให้มีมาตรฐานเพื่อรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนเพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้บริโภคและผู้ให้บริการ นอกจากนั้นวิสาหกิจทุกแห่งต้องกำหนดเวลาในการขอรับรองมาตรฐานของผลิตภัณฑ์จากหน่วยงานที่น่าเชื่อถือ เช่น อ.ย. หรือ มาตรฐานฮาลาล เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ได้รับการยอมรับ ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้านี้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ ณีฐพัชร์ มณีโรจน์ และคณะ (2564) พบว่าแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจต้องลักษณะของสินค้า ลวดลายสินค้าและวิธีการการจับคู่วัตถุดิบ สี รูปทรง ลวดลายของผลิตภัณฑ์แต่ละประเภทเพื่อให้วิสาหกิจนำไปใช้ได้ทันที และต้องส่งเสริมให้วิสาหกิจยื่นผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อขอการ

การประชุมวิชาการระดับชาติศิลปศาสตรวิชาการ ครั้งที่ 2 :
ภาษา วัฒนธรรม การสื่อสาร และสุขภาวะกับนวัตกรรมการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน
วันศุกร์ที่ 26 สิงหาคม 2565

รับรองมาตรฐานสินค้า เช่นเดียวกันกับ อภิวัดน ปนทะรง และ ปยฉัตร อุตมศรี (2560) ที่พบว่าผลิตภัณฑ์ที่มีความแตกต่างและโดดเด่น จำเป็นต้องได้รับมาตรฐานเช่นเดียวกันเพื่อให้ลูกค้าเชื่อถือในตัวผลิตภัณฑ์นั้น

สรุปผลการวิจัย (Conclusion)

การพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับวิสาหกิจชุมชนของชุมชนทุ่งมะพร้าว จังหวัดพังงา ซึ่งใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการจึงสามารถวิเคราะห์ศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนจำนวน 3 แห่ง ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนเครื่องแกง วิสาหกิจชุมชนเต้าส้อ และวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ปลาแปรรูป ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการดำเนินการของวิสาหกิจต่าง ๆ ของชุมชนทุ่งมะพร้าวมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน โดยการเลือกพัฒนาที่เหมาะสมกับความต้องการของชุมชนและใช้วัตถุดิบที่มีในท้องถิ่น นอกจากนี้การศึกษานี้ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับวิสาหกิจชุมชนที่จำเป็นต้องเกิดการส่งเสริมการพัฒนาความรู้ประกอบการในด้านความรู้และทักษะความคิดสร้างสรรค์ที่เหมาะสมสำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้แก่วิสาหกิจ รวมทั้งการสร้างสรรคสินค้าใหม่เอกลักษณ์เฉพาะ สร้างความแตกต่างด้วยบรรจุภัณฑ์ที่โดดเด่น และตรงตามความต้องการของกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่สามารถเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายให้แก่กลุ่มวิสาหกิจแต่ละแห่งด้วย ดังนั้นการศึกษานี้จึงสามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาบนพื้นฐานศักยภาพที่แท้จริงของวิสาหกิจเพื่อให้สามารถดำเนินวิสาหกิจได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษานี้ได้รับงบประมาณสนับสนุนภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ประจำปีงบประมาณ 2564 และ 2565 และขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลหลักทุกภาคส่วนที่ทำให้การดำเนินการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

รายการอ้างอิง (References)

- กษมาพร พวงประยงค์ และ นพพร จันทร์นำชู. (2556). แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนกลุ่มการแปรรูปและผลิตภัณฑ์จังหวัดสมุทรสงคราม. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 5(1), 108-120.
- ณัฐพัชร์ มณีโรจน์ และคณะ. (2564). การพัฒนาผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนรุ่งมณีพัฒนา เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์*, 4(2), 158-177.
- ทศพร แก้วขวัญไกร. (2560). ทางรอดวิกฤติเศรษฐกิจด้วยแนวทางวิสาหกิจชุมชน. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 9(2), 33-50.
- พรชัย พันธุ์ธาดาพร. (2558). การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- พัฒนกมล อ่อนสำลี. (2564). การปรับตัวของวิสาหกิจชุมชนในสภาวะการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*, 23, 195-205.
- พิมพ์พิสุทธิ์ อวนล้ำ, ชมพูนุท โมราชาติ และกัญญา จิงวิมุตพันธ์. (2560). การพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานกลุ่มหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 8(2), 207- 238.

การประชุมวิชาการระดับชาติศิลปศาสตรวิชาการ ครั้งที่ 2 :
ภาษา วัฒนธรรม การสื่อสาร และสุขภาวะกับนวัตกรรมการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน
วันศุกร์ที่ 26 สิงหาคม 2565

- รพีภัทร์ สุขสมเกษม. (2559). **ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี** (การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรุณี เขาวนสุขุม และอัจฉราวรรณ สุขเกิด. (2564). การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานี. **วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์**, 23(2), 85-94.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2546). **การบริหารการตลาดยุคใหม่**. กรุงเทพฯ: ซีระฟิล์ม และไซเท็กซ์.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นเศรษฐกิจฐานราก (พ.ศ.2561-2580) ค้นเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2564, เขาลังได้จาก <http://nscr.nesdc.go.th/%E0%B9%81%E0%B8%9C%E0%B8%99%E0%B9%81%E0%B8%A1%E0%B9%88%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B9%83%E0%B8%95%E0%B9%89%E0%B8%A2%E0%B8%B8%E0%B8%97%E0%B8%98%E0%B8%A8%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%95/>**
- สุทามาศ ยิ้มวัฒนา และคณะ. (2564). การพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าผลิตภัณฑ์กล้วยแปรรูป แขวงเมืองวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง. **วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์**, 23 (1), 1-12.
- สุดถนอม ตันเจริญ. (2561). แนวทางการพัฒนาคุณภาพสินค้า OTOP ของวิสาหกิจชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง**, 7(2), 155-166.
- สุดถนอม ตันเจริญ. (2563). ศักยภาพวิสาหกิจชุมชนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์จังหวัดสุพรรณบุรี. **วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า**, 7(2), 71-78.
- อภิวัฒน์ ปนทะจง และ ปยฉัตร อุดมศรี. (2560). โครงการส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนอำเภอภูพานยาว จังหวัดพะเยา. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา**, 5(2), 111-121.
- Armstrong, G and Kotler, P. (2012). **Principles of Marketing** (14th Ed.). Boston: Pearson. Prentice Hall
- Kemmis, S., and R. McTaggart. (1988). **The Action Research Planner** (3rd Ed.). Geelong, Australia: Deakin University Press.
- Malik, M. E., Naeem, B. and Munawar, M. (2012). Brand Image: Past, Present and Future. **Journal of Basic and Applied Scientific Research**, 2(12), 13069-13075.